

Această foaie este de două ori pe săptămână **Simeon** și **Miercuri**.
 Предъ авонаментъși pentрă trei дни чини sfangiri.
 O foaie singură 20 парале.

DIMBOVITA

Авонація се face în Бскаремти, ла Диврѣла ши Christ. Ioaninu et C^m Romanov. În distrikte ла koresponden. ши. Ор че авонамент треbbe пѣтит indatъ кс съскрипеа.

Foia politică și literară. 6

Redactorul responsabil DIMITRIE BOLINTINEANU.

PRINCIPATELE-UNITE.

București 8 Aprilie.

Se zice că două țări Austria și Turcia nu ar fi konsimțit la reknoasterea Domnului Kaza pe amândouă principatele. De va fi pozitiv, stăruindă Porței de a refuza investiția ori are să vestejească înaintea voinei celor alte mari țări, în kărind, să are să die până kând kestia Italiei va lăsa și sfârșit prin calea pachei să a resbelului. Refuzul Turciei a da investiția ni se pare o mănăie de konil răsădat. Kăci însfârșit, acest refuz nu poate să înlăture decizia konferințelor; nu poate să naskă nici o mișcare armată din partea Turcilor spre Dănebre, făr să kompromit vis-avis de Țări, tratatele în pătarea kăroa există acest immeriș; și astfel Poarta prin al să refuz, nu va face de kât să răcească țările Europei și ne totă Români de dinsa. Ea poate să nu reknoască agenții țărilor la Konstantinopol; dar ne de altă parte principatele nu vor nerde nimica prin linia de fer trasă însăm de Turci între îndatoririle noastre către dăni. Kărsul firmanelor și dania tribuțului se vor opri deopotrivă în acea linie de fer, și nu sînt Români kare vor nerde.

Iată în genere kadrul kazărilor ce pot să se întimplă.

Dar din toate aceste kazări este unul ce mai kă diferință trebe să okune atăt gvernul Români kât și nația. Daka kestia Italiei va nasce și resbel, ce poziție vor năstra Români?

În kăz de resbel în țina din țările Europei okcidentale, și kom de armie otomană poate să treacă Dănebre: nu este pozitiv; dar nu este iară prin nenștinț. Ce vor face Români? Noi kredem că asemenea pătălire ar fi kă măt mai probabilă atăci kând țara nu ar fi nici hotărât, nici preparat amă apăra drentărele sale, de kât atăci kând streinii ar și kă ne acest vekiș pătămint al lăntelor nu mai kalkă nimeni făr să se lovească de niensul viteze. De unde șmează, kă în ori ce kaz organizatia armiei române, săb toate raportărele, este kettie de viad să de moarte pentră aceste țări. Țărele ce să reknoască în konferințe drentărele noastre la viad, să drentă să astente și de la noi să arătăm kă merităm a trăi. Aceste țări (între kare întă de astăzi și pătărnica și țeneroasa Engliteră,) să făr tot d'ăna țeva pentră noi, și noi tot d'ăna nu am răsăns. Vom șma oare și astă dată politicei fărnește ce ne să lăsat mostenire euoka fanarișilor? vom priimi și astă dată kă flori fie ce armie streină ce ar intra în țară? vom ș vedea și astă dată români înșăgați la kărsul pătălitorilor?

Kănt pentră noi, dăne kondițiile în kare a intrat

țările sale, de se va mai rețeta fautele săb kare a vestejit onoarea națională, ori ce români de inimă ar trebă să plece din această țară, pentră tot d'ăna.

Partida națională și liberală, kompsă de oameni din toate klasele șocietății este țeva mai înșăritoare în țară. Prințipalele ei până însfârșit fără proklamate prin konvenția Europeană, și țara, kă inima înecată în băkărie strigă de la o marșine la alta: viitorul a șiis trekăt!

Această partidă are toate kondițiile a se băkăra de viktoria sa. O singură kondiție este de temă kă poate să-i lăsească: șnirea între oamenii de kare se kompone. Din nefericire, șnirea lăsește. De la și timp în koace, se vede între oamenii politici din această partidă, nisce înșăkări de desbinări ce pot servi de minșne enimicilor țării prin șmărele fărnește ce ar nasce. Aceste desbinări tînd a desșăgă această partidă în tabere enimice. Acest șpirit de desbinare nu este inspirat de diversitate de prințipi; kăzsa desbinărilor trebe kăstată mai kărind în ațel șpirit de ambigie promiș șnor indivizi kare, în lănsă de a se ștrășci prin fante mari, kăștă să și deskiză kale către țăre; Aceste frakții diverse, de și nu să nici o diferință în kredințele lor politice; însă între ele, să mai mătă șră, de kât ar avea kontra partidei de prințipe kă totă onșă de prințipi lor. Nu este de mirare să vedem țina din aceste frakții în aleșeri, preferind oameni ai trekătului, oamenilor viitorului; lășind vijășrele lor țele mai deșădătoare drent virtășile țele mai fărmoase; Nu este de mirare să vedem în adșnare kând țina, kând alta din aceste frakții șnindăse kă oamenii trekătului, kă să se lovească între ele.

Noi am kombătăt țeva șnire ce se propășe dăne 24 genărie între trekăt și viitor, kăci șciam kă această șnire este minșinoasă și nenștințioasă. Fărșei să devenit în șrmă în favorul opiniei noastre. Însă kând este vorba de a se și aceste frakții ale partidei naționale, o dorim din toată mima.

Desbinărele între aceste frakții pot să fakă măt fărș nației, astfel nu vom kredere în sakrifitiele ce ele oferă a face pentră patrie, ne kât ele nu vor și mai întăș să sakrifitiele kăzsa acestor desbinări; nu vom kredere nici odată kă doresk kă șinceritate șnirca țărilor ne kât timp nu vor și a se și între ele mai întăș.

D. Ministră al Kăltășli, în ședința din șrmă a kamerei, artikăș însăm profesitnea de kredință a noșli kabinet. Noi, șpre a 'i înșeșe adeșăratul șpirit, îi vom face kăvenitele komentării.

În periodesăș întăș se zice: kînd am lăsat așșăș-

ne aveastă sarçinã, am îngeles toatã greutatea ei, mi difikãlitatea d'a o smplea în pozigiia de azi, însã am sokotit ka zn akt de patriotizmã a îmulini aveastă sarçinã.

Într'aveast period D. Ministrs vorbente kã modestie, voidn sã ne arate kã în asemenea çirkonstançe, amentarea naçionii este mai uresss de pãsterile sale. Kabinetsl însã animat de simimentsl iãbiriã de patrie se va sili negremit a merita kãnsna ei.

Al doilea period adaogã: adnarea va amentã mai întiã sã vadã aktele noastre, projektele çe 'i vom sãnsne, mi dãnã aveasta sã ne jãdeçe.

Votãl de neinkredere çe kamera asvãrli asnpã ministerãlã precedent, fãrã sã komitã çea mai mikã kãlãpã, fãkã ne noãl kabinet sã 'i fie teamã kã va avea açeiamã soartã, mi pentrã aveast kãvint çerã paçiingã de la kamerã, pãntã kind va avea akte din partea Ministerãlã, sãre a se vedea de meritã saã nã portofolisl.

Linia de kondsitã a kabinetãlã este rezsmãtã în 5 artikole:

1. A mençine în toatã întreçimea lor drentãrile pãrãi în relagiile sale din afarã.

Ar fi trebãit açi sã se esnlçe kare drentãri: çele antiçe? saã çele çe aã sãkçedat kã timpsl prin sãnsnaçisne? Dar se îngeleçe negremit kã çele adevãrate, iar nã çele impsse. Açestea nã se pot nãmi drentãri, mi ar fi în kontra konvençisneã çe ne rekãnoamte drentãrile ab-antiquo.

2. A desvolta ideia çe a însurãt aleçerea pãnçiãrã fãkãtã de adnarea Moldovei la 5 mi de açeia a pãrãrei Romãneãti la 24 genarie.

Kã aveast artikol îngeleçem desvoltaarea ideii de çnire, înfrãçire a ambelor pãnçiãrate, a face ne fie-kare sã îngeleagã interesl çe rezãltã dintr'aveast pãnçiãp sãre a 'l sãnsçine kã ori çe negã.

3. A ne konforma kã obiçeãrile gãvernelor parlamentãrii, potrivit disnoçiãriilor konstitsçiionale ale konvençiiei din 7—19 Avgãst.

Açest artikol este peneral mi rezsmãtã ne toate çele-lalte. Daka vom lãa de normã gãvernele parlamentãrii, vom avea libertatea diskãçiisniã, singãrãl meziã ka sã ne lãminãm, sã pãnem lãkãrãl ne tanet, mi sã 'l analisim în toatã libertatea kãvintãlã. Resnind apoi mi pãnçiãpele konstitsçiionale ale konvençiiei, vom avea libertatea uressiã, bãnãl çel mai însemnat al çnei naçionii. Prin pãbliçitate se vãdesk toate relile, toate sãsferingele, se pãne fie-kare în respekt temindã-se a nã fi trãmbiçat.

4. A desvolta pãnçiãpele kompinse în konvençiie în sensl çel mai liberal, kompatibile kã starea moralã mi intelektãlã a pãrãrii.

Çel d'întiã frãs al aveastã artikol este destãl de lãmãrit, mi n'are neçesitate de komentare, dar çel çimãtor, pãind zicerea kompatibilã la plãral, ar krede çineva kã se redãçe la pãnçiãpã, mi atãnçi ar însemna kã Ministerãl n'are de gãnd sã desvolte de kãt pãnçiãpele din konvençiie çe vor fi jãpã ideia sa, kompatibile kã starea moralã mi intelektãlã a pãrãrii. Nã kreze ka Ministerãl sã se fi gãndit la açeasta, kãçi s'ar deklarã anti konvençional. Fie kare este dator a respektã konvençiiea, mi dãnpe xatimerifãl kã kare ni s'a promãlgat, sântem toçi obligãçi a înçriji sã nã se atãçe întrã nimik. Sânt sigãr kã din gremãlã s'a pãns la plãral zicerea kompatibilã, kãçi ea se redãçe la zicerea sensl mi însemneazã kã Ministerãl a voit sã adãkã nãmai o restrikiçisne la desvoltaarea pãnçiãnelor konvençiã. Frãsa este foarte elastikã, mi la frig ka ori çe elastik, se poate strãnçe pãrea mãlt. Çara are neçesitate de kãldãrã, çurã a se anrinde în ori çe

inimã sfintãl fok al libertãçiã mi indenpendençiã nazionale. Desvoltaarea kã kãt va fi mai fekondã, kã atãt va prodã çe efekte mai salãstãrii, mi o va îmbrãçimãa fie-kare kã toatã konvikçiiea.

Zicerea moralã mi intelektãlã sânt mai mai sinonime, dar D. Ministrs kreze kã a voit sã zikã potrivit kã moralitatea mi inteliçiinga, adikã starea de kãlãrã, de instrãkçiisne, mi de îngeleçere. Kã ekspresia finalã a pãrãrii, se îngeleçe negremit a Romãnilor.

5. A se konforma strikt kã leçiile în fiingã, pãntã kind fie-kare dintrãsele va fi remplãsatã pãntãrãltã leçiire noã, fãkãtã ne bazele amezate de konvençiie.

Açest artikol, dãnã ideia mea, estã în kontradiçiisne kã çelelalte. O societate nã poate negremit esista fãrã leçiã, dar noi avem deja konvençiiea, mi nãmai çeia çe ea n'a modifikat, pãstem a mai pãstrã. Alfel konvençiiea ar rãmãnea literã moartã: unu çmare rãã neam întitãla pãnçiãpatele çnite, rãã am krede kã s'aã desfiingãt rangãrile, privilgele kã toate mãruile trekãtãlã, kã s'a înfiingãt responsabilitatea Ministerilor, kãçi reglãmentãl nenrevãzãnd açestea, nã ne iartã sã fim fãrã pãtinendaã. Dar avãnd sãvenãrãl pãnçiãnelor çe tot d'ãzna aã profesat aktsãliã ministri, kreze kã aã voit sã zikã kã se vor konforma kã leçiile în fiingã ne kãt ele nã vor fi atãuse de konvençiie.

Kit pentrã moralitatea çe zicã kã va lãa în konsiderãçiie, anlãsd, dar trebãe mare atençiisne ka nã kãm va kalomniãtorã de jãlszie sã înegreaskã kiar meritãl. Kalomniã, zicã Masilion, este zn fok mistãitor çe venãtejamte tot çe atãnçe, mi dogoremte açeia çe nã poate ardã. Kalomniãtorãl se prezintã blãnd, modest, ka sã se arate ne pãtat. Kind moralitatea kããva este atãnsã, trebãe a i se komãnika, sãre a 'mi da kãvint, kãçi altfel poate deveni nãmai zn pretækst pentrã refãz.

Terminãndã komentarea profesãi de kredãntã pãreãm am vãzãt, sokotesk kã Ministerãl, komps de bãrbaçi onorabilã, se va sili a da probe konforme kã sniriãtãl profesãi, mi kã amentarea naçiã.

V. II.

CRONICA

Instrãkçiile pãblikate de minister ne sãnsn kã sânt freismprezecã lokãri vakante în kamerã kare trebãesk împlineite.

Direkçiã.	Primãri.	Lokãl.
1.	.	Rãmnik-Sãrat.
1.	.	Dist. Brãila.
1.	.	Ilfov.
1.	1	Dãmboviça.
1.	.	Oltãl.
1.	.	Mexedãniã.
	1	Brãila.
	1	Bãzãã.
	1	Romanãçi.
	1	Tãrgovistea de orãã.
	1	Kraiova, de orãã.
	1	Rãmã. Vãlçi de orãã.

Koleçiãrile elektorale ale alegãtorilor primãri din jãdeçele Brãila, Bãzãã, Dãmboviça mi Romanãçi sânt konvokate pentrã 26 aprilie fiitor, la rezidença plãmilor ka sã aleagã kãte trei delegãçi pentrã aleçerea denstãtãlãlor. Delegãçiã se vor adãna la 29 aprilie în kanitalã distrikãlã. Koleçiãrile çelor direkçiã ai distrikt. Rãmnik-Sãrat, Brãila, Ilfov, Dãmboviça, Oltãlã mi Mexedãniã, sânt

De kîte snesiî sînt kontraktele?

Pravila noasrtî nîs face împîrîgîre, însî dîne Pa-tie sînt 6 sneçii de kontrakte:

1. Sinalagmatîce orî bilaterale, kînd ambele pîrîgî se obligî sîna kître alta; mî unilaterale, kînd nîsmaî ð-na se obligî kître çeilaltî.

2. Kontraktele konsîmîgîsale saî reale, ðnde se çere neapîrat tradiçîonea lîkrîsî: astfel la împîrîmîst tre-bse a se da baniî fîgîrîsîmî împîrîmîstataîsî.

3. Kontrakte oneroase saî interesate pentî ambe-le pîrîgî, mî gratsite kînd nîsmaî sîna din pîrîgî dobîndem-te sîn avantaj. Çele oneroase se sîbt înpîrt înpîrtîve. kînd profitsî este kînoskît kîar la formarea kontraktîsî, mî aleatorîi, pîrekmî kînd zîk vînz frîktele çe se vor face înpî lîvede.

4. Kontrakte nîsmîte mî nenîsmîte, çe se regîlez dîne pîncîpîele çenerale ale kontraktîsî kî kare va avea mî mîltî analoçie.

5. Kontrakte pîncîpîale mî akçesorîi: astfel înpîrîmîstî este pîncîpîal, iar înoteka akçesorie.

6. Kontrakte solemne mî ne solemne: adonçîonea dînpî art. 7 mî 8. pag. 81. k. çiv. fînd trebîngîpî a se face înaintea jîdekçtorîi, este kontrakt solemn; iar nesole-mne sînt toate kontraktele ðnde n'avam neçesitate a învoka ajstorîl jîdekçtorîi pentî esîstîngîa lor. Pîrekmî împîrîmîstîl m'alt.

Dînpî art. 2. pag. 11. k. çiv. ðnde se enîmerîz kîzzele kontraktîsî, s'ar pîrea kî noî n'avam kontrakte nîsmîte mî nenîsmîte; însî observînd art. 10. çîmîstor, ve-dem kî sîntem liberî a forma orî çe fel de obligaçîone. ne kît împî nîs va fi înpî kontra pîravîliî.

Çe elemente trebse sî konksre. la formarea snîî kontraktî?

De orî çe natîrî va fi kontraktîl, la formarea lîî se çer doî sneçii de kondîçîonî: sînele sînt îndîsînsabi-le (neapîrate) kîar pentî asîstîngîa lîî: astfel çel çe kon-traktî trebse sî se bîkîre de întreçîmea faksîlçîpîilor sa-le, kîçî kontraktîl sîsî nebîn, orî kît ar treçe de la for-marea lîî, nîs poate lîa namtere, mî n'avam de kît a kon-stata a lîî neasîstîngîpî înaintea jîdelîî.

Sînt alte kondîçîonî çe se çer la formarea sîsîî kontraktî nîsmaî pentî validitatea lîî, ama kînd s'a for-mat kî erore, saî violîngîpî, de mî esîstî kontraktîl, însî avînd o esîstîngîpî vîçîoasî, este ansîlabîl.

Leçîreia noastrî nîs determînz kîzîle de ansîlare, dar dîne dîent natîral se çer natîrî kondîçîonî (art. 1108 k. fr.) 1 konsîmîgîmîntîl, 2-lea kapaçitatea pîrîgîilor kon-traktante, 3-lea obîektîlîsî obligaçîonîi, mî al 4-lea kîzîa.

Kînd pîrîgîile tokmîtoare nîs vor fi esersat liberîl lor konsîmîgîmîntî, kontraktîl se ansîleazî (art. 5 pag. 12 k. çivîlî.)

Vîçîsîrîle çe not afekta konsîmîgîmîntîl, sînt 4. e-roroa, violîngîa, dolî mî lezîonea.

Erorea (amçîpîrea) kînd va kîdea asînpîa natîrîi, saî asînpîa obîektîlîsî kontraktîlî, el se strîkî: ama kînd sîna din pîrîgîi kîrede kî kîmpîrîgî, iar çeialaltî kî a înpîkîriat nîsmaî, kontraktîl se ansîleazî. Tot asemenea mî kînd erorea va kîdea asînpîa kalîçîpîilor pîncîpîale ale obîektîlîsî, saî asînpîa persoani kî kare kontraktî: pîrekmî kînd kîmpîrîgî o bîkatî de bronz, sokotînd kî e de aîr; saî kontraktî kî sîn skîlîntor, sokotînd kî este altîl.

Violîngîa (sîla) kînd va afekta konsîngîmîntîl, kade kontraktîl. Violîngîa trebse sî fie efekçîl sîneî frîçîi raçîonabile çe ne amerîngîpî înpîrîn kîn eminent persoana, orî averea noastrî, saî a çelor çe sînt strîns legaçîî kî noî. (art. 4. pag. 12. k. çiv). Trebse sî înceleçîem kî açi nîs înpî violîngîa fizîkî. kînd kî sîla 'mî a lîat mî-

na, saî m'a arestat ka sî sîbtînsenn kontraktîl. kîçî a-tîsîçî el n'a lîat de lok namtere.

Dolîl (împîleçîsîonea), este kînd la facerea sîsîî kontraktî s'a întrebîngîat toate maşînaçîile sîne a amçîpî ne çîneva ka sî kontrakte (tot art. 5 de maî sîs).

Kît pentî lezîone (vîçîtmare) nîs pîstem zîçe alt dekît kî leçîsîtorîl, avînd înpî vedere ekçîitatea çe trebse sî domîne înpî orî çe transakçîone, a deçîs kî se strîkî kontraktîl, pîrekmî kînd s'a vîndîst sîn lîkrîsî ne pîred maî pîngîn de jîsmîtate. (art. 44 § 12. k. çiv).

2. Pentî valeditatea sîsîî kontraktî se çere ka-paçitatea pîrîgîilor, mî maî kî seamî açelî çe se obligî; el trebse sî se bîkîre de plenîçîdînea dîentîrîilor (art 3. pag. 2. art. 12 § 4 pag. 12; art. 2 pag. 28 k. çiv).

3. Obîektîlî obligaçîonîi. Nîçî o transakçîone nîs poate esîsta fîçî obîektî: ama nîs poç zîçe vînz, fîçî sîs arçî çe.

4. Kîzîa este çîlîma kondîçîone çe se çere pentî valeditatea kontraktîlîsî. Pîncî kîzîe, înpî dîent, se înce-leçe skonçî obligaçîonîi, iar nîs motîvîl çe a determînat ne pîrîgîi a kontrakta: ama kînd zîk vînz oroloçîsîl dîentî 20 galbenî, pîreçîl este kîzîa, iar obîektîlî este oroloçîsîl.

Kîzîa trebse sî esîste la formarea kontraktîlîsî, sî nîs fie mîncînoasî, nîçî îlîçîtî (neleçîsîçî), adîkî înpî kontra leçîi, a bînelor morsîrî saî a ordîneî pîblice orî morale (art. 4. pag. 12 k. çiv).

De mîlte orî o kîzîe îlîçîtî poate devenî îlîçîtî: ama datorîea çea maî sakîçî a sîsîî jîde este de a da dîentatea çelî çe o merîçî, dar kînd pentî açeasta va lîa banî, atîsîçî kîzîa a devenî îlîçîtî, kîçî jîdele nîs trebse a mîmî de kît remînerarîsîsî sîsî.*)

(Va çîma).

(Çîrmare)

Treçîerea îsî Mîçîiş-Vodî înpî Rîsîvîçîkî; vîktorîa kîstîgatî de ellî asînpîa lîî Mîsîlafa înpîngîndîsîlî.

Asîzîndî Mîçîiş o asfelî de determînaçîone a Sîl-tansîsî, dette ordîne la toçîî generalîi lîî ka sî strîngî omtîrîle mî sî le pîrepare pentî resbellî. — Dînpî çe se strînsîrî toate omtîrîle, Mîçîiş se pîsse înpî kapîl lor mî î înkîragîçî pîncî çîmîtoarele vorbe:

„Voinîçîi meî! Patria are azî trebîngîpî de brade-le noastre, îneçîçîî ne amenîngîpî, kîragîçî fîiî aî bravîlor mî nobîlîlorî Romîni, sî mîçîmîçî maî bine liberî de kîçî sî kîdemî înpî langîrîle îneçîçîilorî! eî merg înaintea voas-trî, kî sabîa înpî mînî, sî nîmîçîmîçî ne toçîî îneçîçîî Pa-trîeî noastre! sî îneçîçîmîçî dar kîçî de kîrînd ka sî a-jîngemîçî la Rîsîvîçîkî; nîs vî deskîraçîaçîî kîçî Pîrove-dîngîa e tot d'asîna kî Romîni! —“

La açeaste vorbe ale lîî Mîçîiş toçîî se amîmarî, mî plînî de bîkîrie mî de sîçî kîragîçî foarte mare, lîa-rî drîmîsîlî kîtrî Rîsîvîçîkî. — Ajîngînd la Dînpîre, o gî-sîrî dînpî kîm aî dorît eî înceçîatî, mî astfelî pîçîrî kî çea maî mare îneçînîre a ajînge la Rîsîvîçîkî. — Lîarî îndatî oramîsîlî, dette fokî tîrgîsîlî çelîî mare, mî înpî kîrîndî totî oramîsîlî era înpînsî de flakîrîle çelle mîs-tîçîtoare alle fokîsî. — Rîsîvîçîkîsî pîreçîta sîçî tabloçî înpî-fîorçîtorîî. Tîçîçîi, sîpîmîntaçîi, mî kîçîta lokîrî de re-fîgîçî, mî çîmîçî înpî kîçîtarea lorî înpîlînea earçîmî sîadele bravîlorî ostamî aî lîî Mîçîiş!

Dînpî açeasta, Mîçîiş înpîtrî kî oamîniî sîî înpî ar-mata îneçîkî, o rîssîneçîte, pîncîde maî întîiçî ne Serdarî lor mî lî mî tae; iar Domîsîlî çe venîa kî întençîa ka sî domneaskî 'n çîarî, abîa pîçî sîngîçîsî sî skape.

(Va çîma).

*) Fîvor mîçîi astfel? Asîzî kî sînt fonkçîonarî çe plîng kîdecea sînop komer-çîandî, înpî vîzîaçîçîl kîçîpora fîçîreçîçî ka kredîtorî kî noî de gazbenî. Açeştîea oare fîvor dîntre çelî çe aî kîreçîtî nîsmaî înpî remînerarîçî?